

GİDER VERGİSİ YASASI'NDA DEĞİŞİKLİK

27 Şubat 1966

Biraz evvel bu kürsüden konuşan Sayın Maliye Bakanı, bu vergiden 45 milyon lira gelir elde edileceğini ve henüz bu Meclis'ten geçirilmesi tamamlanmamış bulunan bütçedeki gelir tahminleri arasında bu 45 milyon liranın yer aldığını belirtti. Demek ki, aslında buradaki müzakereler boşunadır. Bundan şu sonuç çıkıyor ki, iktidar partisi ve hükümet, burada yapılan görüşmelerde ileri sürülen değişik görüşlerden etkilenmek, konuyu bir daha tartışarak gerekirse karar değiştirmek gibi bir niyette değiller. Önceden karar verilmiştir. Oy çoğunluğu onlarda olduğu için nasıl olsa geçecektir ve bu bakımdan burada yapılan görüşmeler aslında boşunadır. Bunun için ben sözlerimi çok kısa keseceğim. Tıpkı bundan önce asgari vergi indirimi konusunda olduğu gibi.

Hükümet yine bu verginin alınmasında gerekçe olarak bütçe açığını gösteriyor. Ve Sayın Maliye Bakanı, "Bu bir finansman gereği" diyor. O zaman bu iddiaya, bu görüşe verdiğimiz yanıtı yine burada tekrarlayacağız. Bütçenin açık olması, kuşkusuz, bütçenin kapanmasını gerektirir. Ama bütün sorun bu açığın ne yoldan kapanacağıdır. Vergilemek yoluyla kapanacaksa, hangi çeşit vergileme ile, yani dolaylı mı, dolaysız vergileme ile mi ve hangi gelir kategorilerine tesir eden vergi yoluyla kapanacağı sorunudur. Bu bakımdan, bir vergiyi getirirken, tekrar belirtelim, bu bir bütçe açığıdır, bu bir finansman gereğidir mantığı doğru değildir. Bütçenin açık oluşu, ancak o açığın kapanmasını gerektirir. Fakat ne yoldan gerekeceği konusunda karar vermek politik bir karardır. Otomatik olarak açığın sonuçlanacağı bir şey değildir. Bu yine bir dolaylı vergi yoluyla bütçe açığının bir kısmını kapamak girişimidir. Artık hepimizin bildiği gibi, dolaylı vergiler sosyal adalete en aykırı olan vergilerdir. Sosyal adalet sorunu bu kürsüden, sosyal adalet şöyledir, sosyal adalet böyledir, efendim biz sosyal adaleti yoksulluğun eşit bölünmesi olarak anlamıyoruz filan gibi edebiyatla bir sonuca bağlanmaz. Sosyal adalete uyulup uyulmadığı, bu gibi somut konularda, vergi konularında kendini gösterir. Şimdi yine bu bir dolaylı vergidir ve en çok etkisini orta halli ailelerde ve fakir halkın gecekondulu ve orta halli konut inşaatında etkisini gösterecektir. Bu yasa tasarısı Maliye Komisyonu'nda görüşülürken, iktidar partisinin bir üyesi dedi ki "Bu yasayı desteklemek gerekir, çünkü inşaat malzemesinin fiyatı, hiç değilse ahşap malzemenin fiyatı yükseleceği için, lüks inşaatla az da olsa engel olur ve zaten planın amacı da özellikle özel sermayenin lüks inşaat yatırımlarından alıkonularak verimli sahalara, özellikle sanayiye yönlendirilmesidir" dedi. Oysa bu verginin lüks inşaatı önlemek bakımından kesinlikle hiçbir etkisi olmayacaktır. Milyonlara çıkan bir inşaatla yere döşenecek parkenin veya doğramalık için kullanacağınız kerestenin yüzde yedi miktarında fiyatının artması veya artmaması, lüks inşaatı önlemek konusunda hiçbir etki göstermez. Ama

orta halli halkın yaptırdığı konutlarda, sosyal konut dediğimiz konut tipinde ve gecekondulu inşaatında, köy evlerinin inşaatında, ahşap inşaat malzemesinde yüzde 7,7 oranında bir artış son derece etkileyici bir rol oynar.

Komisyonunda hükümet temsilcisi bunun yüzde 12 oranında bir vergileme demek olduğunu ve ahşap inşaat malzemesindeki fiyatlarla bunun yüzde 7,7 oranında yansıyacağını belirtmiş idi. Bu bakımdan bu bizim esas büyük çapta olan konut inşaatı faaliyetlerine etki edecektir. Oysa İmar ve İskân Bakanlığı bütçesi konuşulurken de belirtildiği üzere, her yıl 200 bine yakın, 180 bin ev yapımına gerek olduğu halde, ancak 60 bin ev yapılabilmektedir. Halkımızın, orta halli halkımızın, fakir halkımızın konut ihtiyacı çok şiddetli, zorunlu bir ihtiyaçtır ve bu vergi özellikle onlara etki edecektir. Bu bakımdan, bu gerekçeyle, yani bütçe açığının kapanmasının mutlaka bu yoldan olması zorunlu bir şey olmadığı için, bu vergileme dolaylı bir vergileme olduğu için, bu çeşit vergiler sosyal adalete aykırı olduğu için, bu vergi sosyal konut ve köy konutları inşasında etkisini halkın aleyhine olarak göstereceği için bu tasarrufların reddedilmesi gerekir.

TİP Parlamentoda, Cilt 1, Sayfa 415-417